

BÁC HỒ VỚI PHONG TRÀO PHỤ NỮ “BA ĐẢM ĐANG” VÀ GIÁ TRỊ TƯ TƯỞNG TRONG VẬN ĐỘNG CÁC TẦNG LỚP PHỤ NỮ THAM GIA PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI Ở ĐỊA PHƯƠNG

ThS. PHẠM THỊ HÂN

Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Quảng Bình

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm và khẳng định vai trò quan trọng của phụ nữ Việt Nam trong suốt chiều dài lịch sử dân tộc: “Non sông gấm vóc Việt Nam do phụ nữ ta, trẻ cũng như già, ra sức dệt thêu mà thêm tốt đẹp, rực rỡ”.

Đáp lại những tình cảm to lớn, sự quan tâm sâu sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, phụ nữ Việt Nam đã ra sức lao động, chiến đấu góp phần quan trọng vào cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ, cứu nước của dân tộc. Đặc biệt năm 1964, khi đế quốc Mỹ điên cuồng mở rộng chiến tranh ra miền Bắc, nhằm ngăn chặn sự chi viện của miền Bắc xã hội chủ nghĩa đối với tiền tuyến lớn miền Nam. Hưởng ứng lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Lúc này, chống Mỹ, cứu nước là nhiệm vụ thiêng liêng nhất của mọi người Việt Nam yêu nước. Tất cả chúng ta hãy đoàn kết nhất trí, triệu người như một, quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược”⁽¹⁾, nhân dân cả nước đã ra quân với khí thế cách mạng to lớn; lớp lớp thanh niên tình nguyện lên đường ra mặt trận với tinh thần “xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước”, hàng chục vạn phụ nữ tình nguyện đảm nhiệm “việc nước, việc nhà” để chồng, con yên tâm ra trận.

Trong không khí sôi sục của những ngày “Nam - Bắc thi đua đánh giặc Mỹ”, ngày 22 tháng 3 năm 1965 (nhân dịp kỷ niệm lần thứ 15 ngày toàn quốc chống Mỹ: 3/1950 - 3/1965),

Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam kêu gọi phụ nữ toàn quốc khắc sâu lòng căm thù đế quốc Mỹ, biến căm thù thành quyết tâm đánh thắng đế quốc Mỹ xâm lược và phát động phong trào “Ba đảm nhiệm” trong phụ nữ toàn miền Bắc với nội dung: *Đảm nhiệm sản xuất và công tác thay thế cho chồng con đi chiến đấu; Đảm nhiệm việc gia đình cho chồng, con, anh em tòng quân và phục vụ lâu dài trong quân đội; Đảm nhiệm phục vụ chiến đấu, tham gia dân quân tự vệ, tập luyện quân sự để sẵn sàng chiến đấu; phục vụ bộ đội, công an, dân quân tự vệ khi chiến đấu.*

Quan tâm tới phong trào thi đua yêu nước của các tầng lớp nhân dân, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất chú ý tới phong trào của chị em phụ nữ. Người đã chỉ thị sửa từ “Ba đảm nhiệm” thành “Ba đảm đang” đúng với bản chất của người phụ nữ trong gian khó. Với 3 nội dung: *Đảm đang sản xuất và công tác, thực hành tiết kiệm, thay thế cho nam giới đi chiến đấu; Đảm đang gia đình, khuyến khích chồng, con, anh em đi chiến đấu; Đảm đang phục vụ chiến đấu và sẵn sàng chiến đấu.* Từ “Ba đảm nhiệm” đến “Ba đảm đang”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tạo nên dấu ấn đặc biệt cho phong trào phụ nữ. Người luôn theo dõi sát sao phong trào của chị em. Lần đầu tiên phong trào “Ba đảm đang” được Bác viết trong văn bản “Lời kêu gọi nhân ngày 20/7/1965”, khuyến khích chị em thực

¹Hồ Chí Minh toàn tập, tập 6, Nxb Chính trị Quốc gia, 2009, tr.432.

Phong trào phụ nữ “Ba đảm đang”- Mốc son trong lịch sử phụ nữ Việt Nam Ảnh: T.L

hiện thật tốt phong trào này, để làm tròn nhiệm vụ thiêng liêng chống Mỹ, cứu nước. Ngay từ những ngày đầu khi phong trào mới ra đời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã kêu gọi: “Chị em phụ nữ hãy thực hiện thật tốt “Ba đảm đang” góp phần đắc lực đánh thắng giặc Mỹ xâm lược...”⁽²⁾

Với khí thế cách mạng và tình cảm sâu sắc “tất cả vì tiền tuyến”, “tất cả vì miền Nam ruột thịt”, lớp lớp chị em hăng hái, dũng cảm “tay cày, tay súng”, “sống bám cầu đường, chết kiên cường dũng cảm”, “một người làm việc bằng hai”, “đường cày đảm đang”, “tiếng hát át tiếng bom”... phong trào “Ba đảm đang” đã trở thành một cao trào cách mạng sôi nổi, lôi cuốn mọi tầng lớp phụ nữ tham gia cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc. Trên mặt trận lao động sản xuất, công tác, phụ nữ đã không quản ngày đêm và bom đạn của kẻ thù, vừa hăng hái thi đua lao

động sản xuất, công tác, vừa sẵn sàng chiến đấu và phục vụ chiến đấu. Trong sản xuất nông nghiệp, với tinh thần “Ruộng rẫy là chiến trường, cuốc cày là vũ khí” các nữ nông dân “tay cày, tay súng” đã sôi nổi thi đua đảm đang thay nam giới làm chủ ruộng đồng, tham gia quản lý hợp tác xã, nhiều chị là chủ nhiệm giỏi. Trong các công trường, nhà máy, xí nghiệp, hầm mỏ, với khẩu hiệu thi đua “Mỗi người làm việc bằng hai vì miền Nam ruột thịt”, với quyết tâm “tim có thể ngừng đập, máy không thể ngừng chạy”, hàng chục vạn nữ công nhân “tay búa, tay súng” đã sôi nổi tham gia phong trào thi đua “luyện tay nghề, thi thợ giỏi” nêu cao tinh thần làm chủ tập thể, ra sức phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật. Những giá trị tinh thần, những đóng góp to lớn của phụ nữ trong phong trào “Ba đảm đang” của thời kỳ kháng chiến chống Mỹ được thể hiện trong chiến đấu, trong lao động và cuộc sống hàng ngày.

²Hồ Chí Minh toàn tập, tập 11, Nxb Chính trị Quốc gia, 2009, tập 11, tr.471.

Hưởng ứng lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh, thực hiện nội dung phát động của Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, ngày 3 tháng 4 năm 1965, Ban Chấp hành Hội Liên hiệp Phụ nữ Quảng Bình phát động phong trào thi đua “Ba đảm đang” trong toàn tỉnh với tinh thần quyết tâm cao. Ban chấp hành phụ nữ các huyện đã tổ chức cho hội viên học tập, đăng ký và thực hiện. Phong trào “Ba đảm đang” phù hợp với nguyện vọng và bản chất cách mạng của phụ nữ nên nhanh chóng trở thành phong trào quần chúng có chiều sâu lẫn chiều rộng, huy động sức mạnh tổng hợp của phụ nữ toàn tỉnh hưởng ứng. Ở các công - nông trường, xí nghiệp, trang trại, 100% chị em đã được học tập và đăng ký sẵn sàng đảm nhiệm sản xuất, hoàn thành kế hoạch nhà nước. Ở các cơ quan hành chính, sự nghiệp, chị em sẵn sàng đảm nhiệm mọi công tác và sẵn sàng phục vụ chiến đấu. Ở nông thôn, đồng bằng, miền núi, chị em viết hàng ngàn đơn thư xin gia nhập dân quân tự vệ để được trực tiếp chiến đấu và động viên chồng, con, anh, em tòng quân đánh giặc. Chị Đinh Thị Bình (vợ chiến sĩ Thái Văn A đang chiến đấu ở Cồn Cỏ), chị Úy (mẹ chiến sĩ thông tin Phạm Hồng Duyên) đã động viên chồng, con lập nên những chiến công anh hùng. Mẹ Choai ở Võ Ninh (Quảng Ninh) đã có 3 con đi bộ đội, mẹ lại viết đơn đăng ký thêm cho 2 con nữa tiếp tục nhập ngũ. Mẹ A ở Bảo Ninh con trai đầu đã hy sinh, mẹ làm đơn cho con thứ 2 ra chiến trường chiến đấu bảo vệ Tổ quốc và trả thù cho anh trai. Chị Võ Thị Tiệp (Lệ Thủy) thay chồng làm đội trưởng sản xuất trong 4 năm chồng ở mặt trận; các chị trong hợp tác xã vận tải đường sông Bình Minh; những cô gái “Ba đảm đang” thị trấn Đồng Sơn; các chị ở đội đánh cá Minh Khai. Nữ dân quân Trần Thị Lý (Phú Hải - Đồng Hới) vừa tròn 17 tuổi, mặc

cho bom gầm, đạn rú, khói lửa mịt mù, vẫn băng qua lửa đạn chạy hết tiểu đội này đến tiểu đội khác để truyền lệnh chỉ huy chiến đấu kịp thời. Trong sản xuất, chị Trần Thị Lý từ chỗ chưa bao giờ chèo thuyền, lái buồm, bốc dỡ khuôn vác hàng hóa nhưng tự học tập, phấn đấu trở thành thuyền trưởng chỉ huy đội thuyền vận tải vững vàng. Chị Trần Thị Lý đã tham gia chiến đấu đến 45 trận và làm tròn mọi nhiệm vụ sản xuất bảo đảm đời sống nhân dân mà cấp trên giao phó. Chị được Chính phủ thưởng 1 Huân chương chiến công hạng hai và 1 Huân chương chiến công hạng 3, được Nhà nước tuyên dương Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân ngày 1 tháng 1 năm 1967 và được Hồ Chủ tịch tặng hoa phong lan. Chị Đinh Thị Thu Nga - Công nhân giao thông hạt 4 Minh Hóa không những hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ của người công nhân duy tu trên tuyến đường chiến lược vô cùng ác liệt mà còn lao vào lửa đạn băng bó thương binh, tải thương, tiếp cơm cho bộ đội. Khi pháo thủ hy sinh, chị Đinh Thị Thu Nga xông vào trận địa thay thế pháo thủ tiếp đạn và trực tiếp chiến đấu. Chị là người phụ nữ Quảng Bình đầu tiên lên mâm pháo đánh trả lại máy bay phản lực Mỹ. Sau trận chiến đấu, chị Đinh Thị Thu Nga được Chính phủ tặng thưởng Huân chương chiến công hạng 2 và vinh dự được gặp Bác Hồ.⁽³⁾

Phong trào “Ba đảm đang” được phụ nữ Quảng Bình hưởng ứng và thổi bùng lên khí thế cách mạng cùng với việc thực hiện nội dung phát động phong trào thi đua “Hai giỏi” của Tỉnh ủy (sản xuất giỏi, chiến đấu giỏi), nhằm động viên toàn quân, toàn dân ta giương cao ngọn cờ thi đua “Quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược” cho đến thắng lợi hoàn toàn, các cấp Hội Phụ nữ đã nhạy bén gắn nội dung phong trào “Ba đảm đang” với nội dung phong trào thi đua “Hai giỏi”. Những phụ nữ

³Lịch sử phong trào đấu tranh cách mạng phụ nữ Quảng Bình 1930-1975, năm 1995, tr149.

đạt danh hiệu “Ba đảm đang” phải là những người đạt danh hiệu “Hai giỏi” và ngược lại những phụ nữ muốn đạt danh hiệu chiến sĩ “Hai giỏi” nhất thiết phải đạt danh hiệu phụ nữ “Ba đảm đang”. Phong trào thi đua trở thành chiến sĩ “Hai giỏi”, “Ba đảm đang” đã khơi dậy lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, bồi dưỡng, phát huy truyền thống cách mạng của phụ nữ, do đó dù gian khổ hy sinh đến mấy, chị em cũng sẵn sàng vượt qua để chiến thắng... Các cấp hội phụ nữ đã động viên khí thế “Ba đảm đang”, “Hai giỏi” trong phụ nữ toàn tỉnh. Phụ nữ Quảng Bình cùng với quân dân trong tỉnh không những đánh thắng chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ mà còn vượt qua mọi khó khăn gian khổ bám sát đồng ruộng, bảo đảm diện tích canh tác, thâm canh tăng năng suất, làm thủy lợi, cấy lúa thẳng hàng, làm ruộng tăng sản. Từ đồng ruộng đến núi rừng, biển cả, xí nghiệp, công trường, bệnh viện, trường học, cửa hàng... nơi nào, ở đâu, chị em cũng vươn lên với khí thế “Hai giỏi”, “Ba đảm đang”. Ở hai huyện Lệ Thủy, Quảng Ninh đã huy động được 95-100% lực lượng nữ ra đồng sản xuất. Hợp tác xã Đại Phong (huyện Lệ Thủy) có ngày công bình quân của phụ nữ là 250 ngày. Xã Trung Trạch (huyện Bố Trạch) huy động 723 lao động trong số 782 xã viên. Xã Cảnh Hóa (Tuyên Hóa) huy động 558 lao động nữ trong số 600 xã viên. Có nhiều xã huy động 100% lao động nữ trong những lúc thời vụ như Lộc An, Thanh Tân (huyện Lệ Thủy), Lộc Long (huyện Quảng Ninh), Trung Đông (huyện Bố Trạch)⁽⁴⁾... Phụ nữ Quảng Bình còn tham gia hàng vạn ngày công đắp bờ vùng, bờ thửa, đắp đê ngăn mặn. Ở Lý Ninh (Quảng Ninh) chị em đắp đê gọi tên là đê “Ba đảm đang”. Phụ nữ Trung Trạch (Bố Trạch) đắp ba con đê và lấy tên là đê Võ Thị Sáu, Tạ Thị

Kiều, Nguyễn Thị Minh Khai. Những con đê này như nhắc nhở chị em sống, lao động và chiến đấu như những người cộng sản anh hùng. Phụ nữ miền biển nêu cao tinh thần “tay chèo tay súng”, “bám biển, bám làng” để sản xuất và chiến đấu. Ở các cơ quan, công trường, nông trường, xí nghiệp, phụ nữ đã phát huy phong trào thi đua “Hai giỏi”, “Ba đảm đang” để phấn đấu hoàn thành ngày công, giờ công, tăng hiệu suất công tác với tinh thần “Mỗi người làm việc bằng hai” góp phần hoàn thành kế hoạch nhà nước một cách xuất sắc. Chị em nữ dân quân, thanh niên cùng các mẹ, các cụ, các cháu thiếu niên chèo đò tải thương, băng bó chăm sóc thương binh, tiếp đạn, tiếp cơm, tiếp lá ngụy trang cho tàu hải quân và bộ đội phòng không chiến đấu bắn rơi 5 máy bay Mỹ. Chị Trương Thị Diên vừa là xã viên nghề cá, vừa là cán bộ y tế của hợp tác xã, vừa là giáo viên vỡ lòng, là nhân viên công an không có nhiệm vụ nào chị không hoàn thành xuất sắc. Năm 1965, chị được tham dự Đại hội chiến sĩ thi đua của ngành y tế toàn miền Bắc. Năm 1965-1966, chị là chiến sĩ thi đua ngành Giáo dục Quảng Bình, đồng thời là chiến sĩ thi đua của ngành Công an Quảng Bình. Ngày 1 tháng 1 năm 1967, Trương Thị Diên được tuyên dương anh hùng lao động và được Hồ Chủ tịch thưởng huy hiệu của Người.⁽⁵⁾

Phong trào “Ba đảm đang”, “Hai giỏi” được khơi nguồn và phát triển sâu rộng, phù hợp với khả năng tình cảm và nguyện vọng của chị em, vì vậy thu hút tất cả mọi tầng lớp phụ nữ tham gia. Qua phong trào “Ba đảm đang”, “Hai giỏi”, phụ nữ Quảng Bình đã phát huy khả năng của mình, góp phần tạo nên thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội. Từ trong phong trào “Ba đảm đang”, “Hai giỏi” đã xuất hiện

³Lịch sử phong trào đấu tranh cách mạng phụ nữ Quảng Bình 1930-1975, năm 1995, tr.149.

⁴Lịch sử phong trào đấu tranh cách mạng phụ nữ Quảng Bình 1930-1975, năm 1995, tr.152, 159.

nhiều đơn vị, cá nhân tiêu biểu, đó là: xã “Ba đảm đang” Cam Thủy; đội đánh cá nữ Minh Khai do nữ Anh hùng Nguyễn Thị Khứu làm đội trưởng; hợp tác xã tiểu thủ công nghiệp Ba Đa - Đồng Sơn; tổ 27/3 Nông trường Lê Ninh; tổ 1/5 Nông trường Việt Trung; cửa hàng “Ba đảm đang” Văn La...; Đại đội Nữ Pháo binh Ngư Thủy anh hùng đã bắn cháy 5 tàu chiến Mỹ; 27 đơn vị dân quân trực tiếp dùng súng 12 ly 7, nhiều đơn vị bắn rơi máy bay; sáu nữ anh hùng lao động và anh hùng lực lượng vũ trang: Anh hùng liệt sĩ Nguyễn Thị Suốt, anh hùng lực lượng vũ trang Trần Thị Lý, anh hùng Nguyễn Thị Kim Huế, anh hùng Đinh Thị Thu Hiệp trên mặt trận giao thông, anh hùng ngành y tế Trần Thị Diên, anh hùng lao động Nguyễn Thị Khứu và 25.586 chị đạt danh hiệu “Hai giỏi”; “Ba đảm đang” là những bông hoa tiêu biểu của phụ nữ trên khắp các mặt trận sản xuất, chiến đấu và phục vụ chiến đấu.⁽⁶⁾

Một vinh dự lớn đối với phụ nữ Quảng Bình là tại Đại hội thi đua quyết thắng của lực lượng vũ trang Quân khu IV, ba phụ nữ Quảng Bình được cử vào đoàn đại biểu của Quân khu ra Hà Nội báo cáo với Trung ương Đảng, Chính phủ và Hồ Chủ tịch về thành tích chiến đấu, sản xuất của quân và dân quân quân khu là các đồng chí Trần Thị Thán - Chính trị viên Đại đội gái pháo binh xã Ngư Thủy; Nguyễn Thị Sen - Phân đội phó phân đội gái phòng không trực chiến nữ dân quân xã Xuân Ninh và Nguyễn Thị Diệt - Đội viên dân công hỏa tuyến huyện Tuyên Hóa. Ngày 28 tháng 4 năm 1969, đoàn được gặp Bác Hồ tại Phủ Chủ tịch, các chị em trong đoàn đều được Người gửi tặng một bó hoa. Sau khi nghe đoàn báo cáo,

Bác gửi lời thăm hỏi toàn thể đồng bào, chiến sĩ, cán bộ, đảng viên, đoàn viên thanh niên, anh em thương binh, gia đình liệt sĩ, gia đình bộ đội ở các địa phương, đơn vị trong toàn Quân khu IV. Bác nhắc nhở: “Quân khu IV chiến đấu giỏi rồi, sản xuất phải giỏi hơn nữa”.⁽⁷⁾

Luôn dõi theo phong trào thi đua “Ba đảm đang” của phụ nữ, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã kịp thời động viên, gửi thư khen, tặng huy hiệu, tổ chức gặp gỡ các mẹ, các chị, các nữ dân quân, du kích bắn rơi máy bay Mỹ. Nhiều phụ nữ có thành tích trong phong trào đã được Bác gửi tặng huy hiệu của Người. Trong đó có mẹ Nguyễn Thị Suốt. Mặc dù lúc đó, Mẹ đã 60 tuổi, mái tóc bạc phơ nhưng khi giặc Mỹ ném bom hủy diệt Đồng Hới, hủy diệt Bảo Ninh, Mẹ vẫn hiên ngang chờ bộ đội, cán bộ vượt sông Nhật Lệ an toàn, kịp thời trong làn mưa bom, bão đạn của giặc Mỹ. Với thành tích đó, Mẹ đã được Quốc hội tuyên dương anh hùng vào ngày 1/1/1967. Tới dự Đại hội Anh hùng và chiến sĩ thi đua chống Mỹ, cứu nước, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã mang hoa đi xuống hội trường tặng anh hùng Nguyễn Thị Suốt.⁽⁸⁾ Trong lần gặp gỡ này, Bác đã thân mật hỏi chuyện mẹ Suốt. Bác hỏi thăm Mẹ về hoàn cảnh gia đình. Khi biết cụ ông lúc đấy đã 70 tuổi, vẫn cùng xã viên hợp tác xã ra khơi, bám biển đánh cá, Bác Hồ rất cảm động và nói: “Bà là anh hùng, cụ nhà cùng thi đua với vợ anh hùng, cả dân tộc ta đều phấn đấu trở thành anh hùng...”.⁽⁹⁾ Bác chúc mẹ Suốt giữ gìn sức khỏe và gương mẫu với con cháu, làng xóm để có cuộc sống xứng đáng nhiều người noi theo.

Hơn 50 năm đã trôi qua, phong trào “Ba đảm đang” của phụ nữ đã được ghi nhận là một

⁶Lịch sử phong trào đấu tranh cách mạng phụ nữ Quảng Bình 1930-1975, năm 1995, tr.189.

⁷Quảng Bình ơn Bác, Ban Nghiên cứu lịch sử Đảng Tỉnh ủy Quảng Bình xuất bản năm 1975, tr. 154.

⁸Hồ Chí Minh - Biên niên tiểu sử, Nxb Chính trị Quốc gia, H, 2009, t.10, tr.3.

⁹Hồ Ngọc Diệp (2011). Bác Hồ với Mẹ Suốt và câu chuyện về bức ảnh lịch sử, Thông tin Khoa học và Công nghệ Quảng Bình, 6, tr.76-77.

mốc son trong lịch sử phong trào phụ nữ Việt Nam - một phong trào đã có tác dụng vận động to lớn trong một giai đoạn lịch sử dân tộc. Phong trào đã hoàn thành sứ mệnh lịch sử của mình nhưng những giá trị tinh thần và hiệu quả to lớn vẫn giữ nguyên giá trị và trở thành truyền thống tốt đẹp của phụ nữ Việt Nam. Truyền thống đăm đàng ấy đã và đang được các thế hệ phụ nữ trân trọng, phát huy và nâng lên tầm cao mới và đến hôm nay tinh thần “Ba đăm đàng” luôn được thắp sáng trong phong trào phụ nữ Quảng Bình.

Phát huy truyền thống “Anh hùng, bất khuất, trung hậu, đăm đàng” của phụ nữ Việt Nam trong thời đại Hồ Chí Minh, kế thừa tinh thần “Ba đăm đàng” ấy, phụ nữ Quảng Bình đã không ngừng học tập, rèn luyện để nâng cao trình độ chính trị, năng lực chuyên môn và có nhiều đóng góp xứng đáng trên các lĩnh vực. Những bức thư, những lời căn dặn, những tình cảm sâu sắc của Bác tiếp tục có ý nghĩa, giá trị tư tưởng quan trọng, là sức mạnh, là định hướng, là nguồn cổ vũ to lớn để phụ nữ Quảng Bình vượt qua những khó khăn, thách thức, vươn lên trở thành người phụ nữ có tri thức, có sức khỏe, năng động, sáng tạo, bản lĩnh, rèn luyện phẩm chất “tự tin, tự trọng, trung hậu, đăm đàng”, đóng góp tích cực, trách nhiệm, nhiệt huyết vào thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Nếu như trong chiến tranh, phong trào phụ nữ trên quê hương Quảng Bình “Hai giới” được cả nước biết đến với hình ảnh “Gái Quảng Bình khí phách đọ Trường Sơn”, những tên tuổi gắn với nhiều chiến công oanh liệt như mẹ Suốt, Trần Thị Lý, Nguyễn Thị Kim Huê... thì ngày nay, phụ nữ Quảng Bình luôn ghi nhớ lời dạy và sự quan tâm của Bác đăm đàng nỗ lực trong nghiên cứu học tập và công tác, trong lao động sản xuất, kinh doanh, phát triển kinh tế dưới sự tập hợp, dẫn dắt của hội phụ nữ các cấp, chị em hội viên đã thực sự nỗ lực vì sự tiến bộ của bản thân, gia

đình cũng như sự lớn mạnh của phong trào hội. Nhiều tấm gương mới đã xuất hiện trong việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, trở thành điểm sáng để phong trào phụ nữ ngày càng đi lên.

Đặc biệt, hơn 30 năm đổi mới xây dựng quê hương, nhất là từ sau ngày tái lập tỉnh Quảng Bình, Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Quảng Bình đã không ngừng đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, vận dụng sáng tạo các chương trình trọng tâm, nhiệm vụ công tác của Hội phù hợp với tình hình thực tế của địa phương, đồng thời đáp ứng với nguyện vọng, lợi ích chính đáng của cán bộ, hội viên phụ nữ. Tổ chức, hướng dẫn và vận động các tầng lớp phụ nữ hưởng ứng mạnh mẽ các phong trào thi đua và các cuộc vận động lớn của Hội, đặc biệt là phong trào thi đua “*Phụ nữ tích cực học tập, lao động sáng tạo, xây dựng gia đình hạnh phúc*” và cuộc vận động “*Phụ nữ Quảng Bình học tập làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh*” đã có sức lan tỏa, tạo sự chuyển biến trong nhận thức và hành động đối với hội viên phụ nữ. Trong lĩnh vực kinh tế, phụ nữ Quảng Bình đã tích cực đẩy mạnh các phong trào thi đua thiết thực như: “Thi đua sản xuất kinh doanh giỏi”, “Xóa đói giảm nghèo”, “Giúp nhau phát triển kinh tế”... Chị em đã mạnh dạn đầu tư vào sản xuất, kinh doanh và dịch vụ đem lại hiệu quả kinh tế cao. Trong phong trào thi đua đã xuất hiện nhiều điển hình phụ nữ sản xuất, kinh doanh giỏi, đứng vững và phát triển trong cơ chế thị trường, tạo việc làm cho nhiều lao động và tích cực hoạt động xã hội, nhân đạo từ thiện. Trong thành tựu xóa đói giảm nghèo của tỉnh có sự đóng góp tích cực, bền bỉ của các cấp hội và phụ nữ toàn tỉnh thông qua phong trào “*phụ nữ giúp nhau xóa đói giảm nghèo*”, “*giúp phụ nữ nghèo có địa chỉ*”, “*làm theo Bác, thực hành tiết kiệm giúp nhau giảm nghèo bền vững*”... Với quyết tâm không cam chịu đói nghèo, lạc hậu, chị em đã nỗ lực lao động

sản xuất, thực hành tiết kiệm, đoàn kết giúp nhau phát triển kinh tế. Nhờ vậy ngày càng có nhiều phụ nữ được giúp đỡ thoát nghèo, vươn lên xây dựng cuộc sống mới. Trong lĩnh vực văn hóa - xã hội, nhiều phụ nữ tích cực học tập, nâng cao trình độ về mọi mặt chuyên môn, nghiệp vụ, chính trị, nâng cao hiểu biết về các chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước. Đặc biệt là những vấn đề liên quan đến phụ nữ và trẻ em, giúp chị em có những kiến thức cần thiết để tổ chức tốt cuộc sống gia đình, thực hiện tốt chức năng làm vợ, làm mẹ, xây dựng gia đình “No ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc”, tích cực tham gia các hoạt động xã hội, nâng cao vai trò, địa vị người phụ nữ. Trên lĩnh vực quốc phòng - an ninh, các phong trào “*Hướng về biên giới*”, “*Đền ơn đáp nghĩa*”, “*Uống nước nhớ nguồn*” được phát triển mạnh mẽ trong các tầng lớp phụ nữ. Các hoạt động chăm sóc, thăm hỏi tặng quà mẹ Việt Nam anh hùng, đỡ đầu mẹ liệt sĩ khó khăn, thương binh nặng, đóng góp xây dựng nhà tình nghĩa, tặng sổ tiết kiệm tình nghĩa... đã thể hiện lòng biết ơn của phụ nữ đối với các anh hùng, liệt sĩ, người có công, trở thành nguồn động viên to lớn đối với các gia đình chính sách, gia đình có công với cách mạng. Trên lĩnh vực xây dựng Đảng, chính quyền, xây dựng hội vững mạnh, nhận thức đúng đắn nhiệm vụ và vai trò trách nhiệm của phụ nữ trong việc góp phần xây dựng và bảo vệ Đảng, bảo vệ chính quyền, phụ nữ Quảng Bình không ngừng rèn luyện phẩm chất đạo đức, nêu cao trách nhiệm tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền, phát huy vai trò làm chủ, tích cực tham gia xây dựng và thực hiện tốt các quy ước, hương ước, nội quy của thôn bản, tiểu khu, cơ quan, đơn vị. Qua thực tiễn sinh động của phong trào thi đua trong các tầng lớp phụ nữ, xuất hiện ngày càng nhiều gương điển hình tiên tiến trên các lĩnh vực: chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội, an ninh - quốc phòng.

Đó là những tập thể, cá nhân đã nỗ lực vươn lên trong lao động, công tác, học tập, trở thành những tấm gương tiêu biểu trong phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo, phòng chống tệ nạn xã hội, xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc... Những kết quả đó chính là nền tảng quan trọng để các cấp hội phụ nữ toàn tỉnh tiếp tục đẩy mạnh “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, để phụ nữ Quảng Bình tiếp tục ra sức học tập, rèn luyện, vươn lên khẳng định vai trò và vị thế của mình trong xã hội, góp phần thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương và xây dựng tổ chức hội ngày càng vững mạnh.

Trong bối cảnh hội nhập hiện nay, với nhiều cơ hội và thách thức đan xen, đặt ra yêu cầu tinh thần “Ba đảm đang” được tiếp cận và phát triển với nội hàm mới phù hợp với thời kỳ mới. Tự hào và phát huy truyền thống của các thế hệ phụ nữ “Ba đảm đang”, phát huy truyền thống oanh liệt của Bà Trưng, Bà Triệu, của các thế hệ phụ nữ Việt Nam anh hùng, của phụ nữ quê hương “Hai giỏi”, phụ nữ Quảng Bình khắc ghi lời dạy của Bác, phát huy cao độ tinh thần “*Ba đảm đang*” trong giai đoạn mới, tích cực vận động, hỗ trợ, tạo điều kiện để phụ nữ hoàn thiện về nhân cách, đạo đức, trí tuệ, năng lực sáng tạo, thể chất, tâm hồn, trách nhiệm xã hội, nghĩa vụ công dân, ý thức tuân thủ pháp luật. Vận động phụ nữ rèn luyện phẩm chất đạo đức “tự tin, tự trọng, trung hậu, đảm đang” gắn với đẩy mạnh học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, tích cực lao động sản xuất, tham gia các phong trào thi đua, thực hiện tốt quyền và nghĩa vụ công dân, phấn đấu vươn lên cùng với toàn Đảng, toàn dân ta thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVI, đóng góp xứng đáng vào thành tựu chung trong sự nghiệp đổi mới của tỉnh nhà, xứng đáng với tám chữ vàng mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dành tặng phụ nữ Việt Nam “Anh hùng, bất khuất, trung hậu, đảm đang” ■